

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 7Co/183/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713207019  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5713207019.1

## Uznesenie

Krajský súd Žilina, ako odvolací súd, v právnej veci navrhovateľky: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., M. X, právne zastúpená Mgr. Petrom Balážom, advokátom so sídlom v S., P. S. XX, proti odporkyni: N. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, právne zastúpená AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., so sídlom Martin, E.B.Lukáča 2, IČO: 36 868 108, o zaplatenie 9.500,-Eur s prísl., na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 5C/319/2013-221 zo dňa 04. decembra 2014, takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

### o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľke istinu 9.500,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 16.4.2013 do zaplatenia. O trovách konania si vyhradil rozhodnúť po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Vychádzal zo zistenia, že medzi účastníkmi konania došlo k uzavretiu viacerých právnych úkonov, keď odporkyňa získala nehnuteľnosť a nebolo v jej možnostiach uhrádzať splátky úveru. Dňa 12.05.2010 uzavreli kúpnu zmluvu, kedy odporkyňa predala nehnuteľnosti navrhovateľke za sumu 54.645,-Eur. Navrhovateľka si na základe uvedeného vzala úver, z ktorého boli uhradené dlhy odporkyne. Dňa 12.07.2010 došlo k uzavretiu darovacej zmluvy, ktorou navrhovateľka tie isté nehnuteľnosti darovala odporkyni naspäť a táto sa zaviazala splácať splátky úveru poskytnutého navrhovateľke mesačne po 302,09 €, čo aj do určitej doby robila. Dňa 05.02.2013 na základe dohody odporkyňa vrátila dar (nehnuteľnosti) navrhovateľke. Tento právny stav týkajúci sa vlastníctva predmetných nehnuteľností, ktoré boli uvedené v jednotlivých kúpnych a darovacích zmluvách zotrval aj v čase konania.

V predmetnom konaní si navrhovateľka uplatnila nárok na vrátenie pôžičky v celkovej výške 9.500,- Eur s tým, že dokladovala súdu poskytnutie pôžičky odporkyni tým spôsobom, že dňa 24.08.2010 previedla zo svojho účtu na účet odporkyne sumu 8.500,- € a dňa 29.11.2010 sumu 1.000,- Eur. Odporkyňa uvedenú skutočnosť nepopierala, avšak na svoju obranu uviedla, že vrátila navrhovateľke sumu 6.000,- Eur v hotovosti bez akéhokoľvek listinného dokladu preukazujúceho uvedenú skutočnosť. Finančné prostriedky mala získať z pôžičky od S. H., o čom predložila písomnú zmluvu. Keďže svoje tvrdenie nepodložila žiadnym relevantným spôsobom, samotné požičanie peňazí od K. H. nie je dôkazom toho, že by skutočne navrhovateľke túto istinu vrátila. Vzniesla vzájomný návrh, ktorým žiadala aby jej navrhovateľka vrátila istinu 12.000,-Eur s príslušenstvom, nakoľko zhodnotila v tejto sume nehnuteľnosť, ktorý jej vrátila. Vzájomný návrh prevyšoval sumu požadovanú navrhovateľkou, navrhovateľka uvedenú čiastku neuznala, súd vylúčil vzájomný návrh odporkyne na samostatné konanie.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podala odvolanie odporkyňa. Namietala, že okresný súd vec nesprávne vyhodnotil. Nerozporovala, že jej navrhovateľka požičala 9.500,-Eur. Avšak niekoľkokrát deklarovala v konaní, že všetko je uhradené, dokonca vrátená položka prevyšuje danú istinu, z dôvodu zhodnotenia nehnuteľnosti a jej rekonštrukcie. Istinu 6,000,- Eur vrátila navrhovateľke bez účasti svedkov a akéhokoľvek podpisu, v dobrej viere ako blízkej priateľky a dôverovala jej. Všetky záväzky voči navrhovateľke si vysporiadala jednak vrátením istiny 6.000,-Eur a vrátením daru - zhodnotenej

nehnutelnosti. Navrhovateľka nijakým spôsobom nepreukázala jej úmysel ukrátiť ju. Súd nevyhodnotil ňou produkované dôkazy ohľadne vrátenia istiny 6.000,- Eur vo vzájomnej súvislosti, a to že jej bola poskytnutá pôžička S. H., ktorú doteraz spláca. Zvyšnú časť 3.500,- Eur vrátila podstatným zhodnotením nehnuteľnosti, čo potvrdila aj navrhovateľka v odovzdávacom protokole o vrátení daru. V rámci rekonštrukcie zabezpečila polozenie novej strešnej krytiny, ústredné kúrenie, nové podlahové krytiny, vonkajšie schodiskové obloženie, zámkovú dlažbu, obloženie dreveného obkladu okolo podstrešia a steny múrov domu. Zastáva názor, že uvedené zhodnotenie musí byť započítané v rámci požadovaného nároku navrhovateľky. Z uvedeného navrhuje zmeniť rozsudok okresného súdu, návrh zamietnuť v celom rozsahu a priznať jej náhradu trov konania, ktoré zároveň i vyčíslila.

K odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom. Popiera vrátenie pôžičky formou investícií do rodinného domu a jednak uvedené nemá ani oporu v zákone, pretože pôžičku je možné vrátiť iba tak, že dlžník veriteľovi odovzdá peniaze alebo iné zastupiteľné veci. Navyše uplatnené bezdôvodné obohatenie formou investícií do nehnuteľnosti ide o skutkovo odlišnú vec ako je predmetom tohto súdneho sporu, preto bola správne vylúčená na samostatné konanie. Zároveň nepredložila ani jeden dôkaz o výške investícií. Suma 6.000,-Eur nebola nikdy vrátená. Preto navrhuje rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania, ktoré i vyčíslila.

Krajský súd, ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas účastníčka konania, proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V preskúmvanej veci nebolo sporné, že navrhovateľka na 2-krát (24.08.2010 a 29.11.2010) požičala odporkyni istinu 9.500,- Eur s tým, že tieto jej vráti najneskôr do doby, keď nastúpi po materskej dovolenke do práce. Odporkyňa nastúpila do práce dňa 1.10.2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom okresného súdu, že odporkyňa náležite nepreukázala, že v skutočnosti vrátila navrhovateľke istinu 6.000,-Eur. Preukázala, že jej bola poskytnutá pôžička od K. H.. Táto skutočnosť sama o sebe však nedokazuje, že prostriedky z pôžičky boli použité na čiastočné vrátenie pôžičky navrhovateľke. Na preukázanie tohto tvrdenia odporkyňa neoznačila žiadne iné dôkazy, ktoré by mohli byť vo vzájomnej súvislosti vyhodnotené v jej prospech.

Na druhej strane sa okresný súd nedostatočne vysporiadal so vzájomným návrhom odporkyne, ktorým žiadala od navrhovateľky uhradiť istinu 12.000,-Eur s príslušenstvom a tento návrh vylúčil na samostatné konanie.

Podľa § 97 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom. Vzájomný návrh môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak by tu neboli podmienky pre spojenie vecí. Na vzájomný návrh sa primerane použijú ustanovenia o návrhu na začatie konania, jeho zmene a späťvzatí.

Podľa § 98 O.s.p., vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorým proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

V zmysle ust. § 580 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) započítanie je spôsobom zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka, a to v rozsahu, v akom sa navzájom kryjú. Ak je niektorá z nich vyššia, zaniká len do výšky započítavanej protipohľadávky. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie a boli splnené všetky podmienky na to potrebné. Podmienkou započítania je, že ide o dva záväzky medzi tými istými subjektmi, keď je veriteľ jednej pohľadávky súčasne dlžníkom druhej pohľadávky, a dlžník naopak (vzájomnosť pohľadávok). Plnenie musí byť rovnakého druhu a pohľadávky musia byť spôsobilé na započítanie.

Pri aplikácii inštitútu vzájomného návrhu tieto nároky stoja vždy proti sebe, nakoľko sa jedná o nárok navrhovateľa uplatnený žalobou proti odporcovi a o nárok odporcu uplatnený vzájomným návrhom proti navrhovateľovi. V prípade, že vzájomný návrh je uplatnený vo forme námietky započítania, vždy dochádza k tomu, že tieto žalobné návrhy vzájomne v konečnom dôsledku výrazným spôsobom ingerujú, čo sa prejaví práve v samotnom rozhodnutí súdu, a to tak, že v prípade ak súd dospeje k názoru, že vzájomný návrh odporcu uplatnený proti navrhovateľovi vo forme námietky započítania spĺňa podmienky

hmotného práva na započítanie a je dôvodný, pôvodná pohľadávka navrhovateľa vo svojej celkovej výške zanikne a súd ju z toho dôvodu zamietne, pričom navrhovateľ bude navyše zaviazaný zaplatiť odporcovi sumu rovnajúcu sa rozdielu medzi pohľadávkou odporcu a pohľadávkou navrhovateľa.

Navrhovateľka uplatnila proti odporkyňi pohľadávku 9.500,-Eur s príslušenstvom. V priebehu konania odporkyňa uplatnila proti navrhovateľke svoju započítaciu pohľadávku v sume 12.000,-Eur, teda viac než čo uplatnila navrhovateľka. Takýto prejav odporkyne bolo potrebné v zmysle ustanovenia § 98 druhá veta O.s.p. posúdiť ako vzájomný návrh. V oboch prípadoch ide o rovnaký druh plnenia - peňažné pohľadávky, u navrhovateľky titulom vrátenia pôžičky a u odporkyne titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Z doteraz vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by sa jednalo o pohľadávky, ktorú sú vylúčené zo započítania podľa § 581 OZ. Započítateľná je však aj pohľadávka premlčaná za predpokladu, že premlčanie nastalo až po dobe, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie. Rozhodujúce teda je, aby v okamihu, keď sa započítateľné pohľadávky stretli, nebola žiadna z nich premlčaná. V tomto prípade, ak súd dospeje k názoru, že takto uplatnený vzájomný návrh odporkyne spĺňa podmienky hmotného práva na započítanie, prejaví sa to v rozhodnutí ako bolo vyššie konštatované. Keďže ide o konanie o dvoch samostatných nárokoch, musí súd vyčerpať celý predmet konania, to znamená pôvodnú žalobu zamietnuť, pretože pohľadávka navrhovateľky zanikla započítaním, a zvyšnú sumu priznať samostatným výrokom rozhodnutia.

Odporkyňa sa v odvolaní správne bráni, že si v konaní vzájomným návrhom uplatnila vyššiu pohľadávku, ako pôvodne uplatňovala navrhovateľka, čo sa malo prejavíť v samotnom výroku rozsudku, ak by bolo v konaní preukázané, že sa svojho nároku domáha oprávnene. Preto procesný postup okresného súdu v tom, že vylúčil vzájomný návrh na samostatné konanie bol nesprávny. Už vyššie bolo konštatované, že započítanie je jedným zo spôsobov zániku navzájom sa kryjúcich pohľadávok veriteľa a dlžníka. V prípade preukázania dôvodnosti vzájomného návrhu odporkyne, došlo by k zániku jej záväzku voči navrhovateľke započítacím prejavom, a nemôže byť zviazaná na plnenie žalovanej pohľadávky voči navrhovateľke.

Súd prvého stupňa vylúčil vzájomný návrh odporkyne na samostatné konanie, bez toho aby tento procesný úkon odporkyne posúdil ako započítaciu námietku v rozsahu v akom sa pohľadávky stretli. S námietkou započítania sa vysporiadal v rozpore s hmotným právom pri nesprávnej aplikácii ust. § 580 OZ, teda o zániku uplatneného nároku navrhovateľky v dôsledku započítania vzájomnej pohľadávky odporkyne.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného okresný súd pochybil, keď nerozhodol o návrhu navrhovateľky a vzájomnom návrhu odporkyne v jednom rozhodnutí, preto odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na nové posúdenie, s tým, že oba návrhy budú spojené v jednom konaní podľa § 112 ods. 1 O.s.p.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.